

Sygn. akt IC 1724/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 stycznia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Grażyna Ucińska

Protokolant: Dorota Malinowska

po rozpoznaniu w dniu 22 stycznia 2014 r. w Świdnicy

sprawy z powództwa **S. J.**

przeciwko **Spółdzielni (...) w likwidacji z siedzibą w W.**

o uchylenie uchwały

I. uchyla uchwałę nr (...) Rady Nadzorczej Spółdzielni (...)w likwidacji z siedzibą w W.z dnia 19 lipca 2013 r. w sprawie wykluczenia członka ze Spółdzielni – S. J.;

II. zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 380 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt IC 1724/13

UZASADNIENIE

Powód S. J.wniósł o uchylenie uchwały nr (...) z dnia 19 lipca 2013r. Rady Nadzorczej Spółdzielni (...)– w likwidacji w W.przy ul. (...)w przedmiocie wykluczenia go z rejestru członków Spółdzielni oraz zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu.

W uzasadnieniu powód podał, że w dniu 3 sierpnia 2013 roku otrzymał odpis uchwały nr (...) w sprawie wykluczenia go z pozwanej Spółdzielni. Wskazywał, iż zaskarżona uchwała podjęta została z naruszeniem przepisów zarówno Statutu strony pozwanej jak i art. 24 § 4 Prawa spółdzielczego, co zdaniem powoda miało istotny wpływ na treść zaskarżonej uchwały, bowiem organ, do którego kompetencji należy podejmowanie uchwał w sprawie wykluczenia albo wykreślenia członka Spółdzielni ma obowiązek wysłuchać zainteresowanego przed podjęciem uchwały. Powód wskazywał, iż wprawdzie został zawiadomiony o terminie posiedzenia Rady Nadzorczej strony pozwanej, na którym miała zostać podjęta zaskarżona uchwała, jednakże w piśmie zawiadamiającym nie wskazano przyczyn i podstaw takiej decyzji. Z uwagi na to, że powód nie mógł być obecny na posiedzeniu, zwrócił się do Rady Nadzorczej pozwanej Spółdzielni o pisemne przedstawienie przyczyn wykluczenia

i umożliwienie mu ustosunkowania się do nich na piśmie. Strona pozwana nie odniosła się w żaden sposób do propozycji powoda. Powód zarzucił, iż strona pozwana naruszyła jego prawa członkowskie uniemożliwiając mu przedstawienie swojego stanowiska, które mogłoby wywrzeć wpływ na ostateczną decyzję organu pozwanej Spółdzielni. Dodatkowo zaprzeczył zarzutom kierowanym pod jego adresem w uzasadnieniu zaskarżonej uchwały, jakoby utrudniał prowadzenie obrad Walnego Zgromadzenia w dniu 18 maja 2013r. wskazując, iż zarzut ten jest ogólnikowy i nie precyzuje na czym utrudnienia owe miały polegać.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie na jej rzecz kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu strona pozwana wskazała, że powód w dniu 18 maja 2013r. uczestniczył w obradach Walnego Zgromadzenia pozwanej Spółdzielni, w trakcie którego swoim zachowaniem działał w sposób świadomy wbrew interesom Spółdzielni poprzez utrudnianie i uniemożliwianie otwarcia i prowadzenia tych obrad. Zdaniem strony pozwanej działanie powoda jest sprzeczne

z obowiązującym prawem, stanowi naruszenie postanowień statutowych strony pozwanej i jest podstawą do wykluczenia go ze Spółdzielni, tym bardziej, iż od wielu lat był on członkiem organu kontrolno – nadzorczego i tym samym zobowiązany był do przestrzegania przepisów prawa, postanowień statutu i opartych na nich regulaminów.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Uchwałą nr (...)z dnia 9 kwietnia 2013 roku Zarząd Krajowej Rady Spółdzielczej zwołał Walne Zgromadzenie Spółdzielni (...)

w likwidacji z siedzibą w W., wobec niedopełnienia przez likwidatora powodowej Spółdzielni tego obowiązku. Porządek obrad obejmował m.in. przeprowadzenie głosowania w sprawie wyboru członków Rady Nadzorczej, podjęcie uchwały w sprawie odwołania ze stanowiska Likwidatora Spółdzielni i powołanie na stanowisko nowego Likwidatora Spółdzielni.

dowód :

- pismo Krajowej Rady Spółdzielczej z dnia 30.01.2013r., k. 22,
- odpis uchwały nr (...) Zarządu Krajowej Rady Spółdzielczej z dnia 9.04.2013r., k. 20 – 21,

W dniu 18 maja 2013 roku odbyło się Walne Zgromadzenie Członków Spółdzielni (...)w likwidacji w W.. Porządek obrad obejmował czynności : otwarcia obrad przez pełnomocnika Krajowej Rady Spółdzielczej i stwierdzenie prawidłowości zwołania Walnego Zgromadzenia, uchwalenie regulaminu obrad, wybór prezydium Walnego Zgromadzenia, ustalenie składu ilościowego Rady Nadzorczej i wyboru członków tejże Rady, odwołanie ze stanowiska Likwidatora Spółdzielni i powołanie na stanowisko nowego likwidatora Spółdzielni. Podczas obrad Walnego Zgromadzenia podjętych zostało sześć uchwał : w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Walnego Zgromadzenia (nr (...)), przyjęcia porządku obrad Walnego Zgromadzenia (nr (...)), ustalenia składu ilościowego Rady Nadzorczej na nową kadencję (nr (...)), zatwierdzenia składu osobowego nowo wybranej Rady Nadzorczej (nr (...)), odwołania ze stanowiska Likwidatora Spółdzielni (nr (...)) i powołania na stanowisko nowego Likwidatora Spółdzielni (nr (...)). Obrady miały spokojny przebieg, co zostało odnotowane w protokole obrad.

dowód :

- protokół z obrad Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni (...)(...) w likwidacji z/s w W.z dnia 18 maja 2013 r., k. 40 – 45,

Zgodnie z zapisami statutu Spółdzielni (...) w W. członek powinien być wykluczony ze Spółdzielni, gdy z jego winy dalsze pozostawanie w Spółdzielni nie da się pogodzić z postanowieniami Statutu lub zasadami współzycia społecznego (§ 16 ust. 2). W szczególności wykluczenie członka może nastąpić jeżeli : świadomie szkodzi Spółdzielni lub działa wbrew jej interesom, uporczywie narusza zasady współzycia społecznego, z własnej winy nie wykonuje obowiązków określonych Statutem Spółdzielni, zachowuje się w sposób ordynarny w stosunku do członków spółdzielni lub narusza jego nietykalność cielesną, utrudnia lub uniemożliwia prowadzenie obrad Walnego Zgromadzenia lub nieodpowiednio zachowuje się w stosunku do organów Spółdzielni, stosuje krytykę członków spółdzielni w nieodpowiedniej formie opartą na pomówieniach świadomie nieprawdziwych, stosuje krytykę działalności władz Spółdzielni opartą na pomówieniach lub nieuzasadnionych plotkach zmierzających do zdyskredytowania władz Spółdzielni, podaje nieprawdziwe dane, od których uzależniona jest korzystna dla niego

decyzja Spółdzielni, świadomie nie realizuje postanowień, uchwał i decyzji władz Spółdzielni (§ 16 ust.3). Wykreślenia lub wykluczenia dokonuje Rada Nadzorcza. Podejmując uchwałę w tej sprawie Rada Nadzorcza powinna wysłuchać zainteresowanego członka. Wykreślony lub wykluczony członek ma prawo odwołać się od uchwały Rady Nadzorczej do Walnego Zgromadzenia oraz być obecny na jego obradach w części dotyczącej rozpatrzenia tego odwołania. O terminie Walnego Zgromadzenia odwołujący powinien być zawiadomiony co najmniej 7 dni przed tym terminem (§ 16 ust. 5).

dowód :

- Statut Spółdzielni (...) w likwidacji z/s w W., k. 52 – 60,
- odpis statutu Spółdzielni (...) w W. według stanu na dzień 21 października 2007 r. – w aktach tut. Sądu sygn. akt IC 1719/13,
- tekst jednolity zarejestrowany wpisem z dnia 31 stycznia 2007r. – w aktach tut. Sądu sygn. akt IC 1719/13,

Pismem z dnia 2 lipca 2013 roku powód zawiadomiony został przez Radę Nadzorczą pozwanej Spółdzielni o terminie posiedzenia, w trakcie którego m.in. podjęta miała zostać uchwała w sprawie wykluczenia go z członkostwa w pozwanej Spółdzielni. Termin posiedzenia wyznaczony został na dzień 19 lipca 2013 roku. Powód powiadomił organ pozwanej Spółdzielni, że nie będzie mógł wziąć udziału

w posiedzeniu Rady Nadzorczej z uwagi na wcześniej zaplanowany wyjazd urlopowy. Wniósł o przedstawienie mu na piśmie zarzutów kierowanych pod jego adresem i umożliwienie mu ustosunkowania się do nich w formie pisemnej.

Powód w dniach 15 lipca – 4 sierpnia 2013 roku przebywał na urlopie wypoczynkowym w Ośrodku (...) w S..

dowód :

- pismo Spółdzielni (...) w likwidacji z/s w W. skierowane do powoda z dnia 2 lipca 2013 r. w przedmiocie zawiadomienia go o posiedzeniu w przedmiocie wykluczenia go z członkostwa ze spółdzielni, k. 8,
- pismo powoda do Spółdzielni (...) w likwidacji z/s w W. z dnia 8 lipca 2013 r., k. 9,
- pismo Zakładu (...) w Z. - Ośrodka (...) w S. z dnia 1 sierpnia 2013 r., k. 61,

Uchwałą nr (...) Rady Nadzorczej Spółdzielni (...)w likwidacji z siedzibą w W.z dnia 19 lipca 2013 roku w sprawie wykluczenia członka ze spółdzielni, w wyniku głosowania jawnego jednogłośnie powód wykluczony został z pozwanej Spółdzielni za utrudnianie prowadzenia obrad Walnego Zgromadzenia, które zwołane zostało w dniu 18 maja 2013 roku oraz wobec faktu, iż dalsze jego pozostawanie w Spółdzielni nie da się pogodzić z postanowieniami Statutu i zasadami współżycia społecznego.

dowód :

- kserokopia protokołu nr (...) z posiedzenia Rady Nadzorczej Spółdzielni odbytego dnia 19 lipca 2013 r., k. 77 – 79,
- uchwała nr (...) Rady Nadzorczej Spółdzielni (...)w likwidacji z/s w W.z dnia 19 lipca 2013 r. w sprawie wykluczenia członka ze spółdzielni wraz z pismem z dnia 19 lipca 2013 r., k. 6 – 7,

Zarząd w B.(...) Biura (...)Komendy Głównej Policji prowadzi pod nadzorem Prokuratury Okręgowej wB. - sygn. akt VI Ds. 18/10 śledztwo w sprawie doprowadzenia Banku (...) S.A.1 Oddział

w B.do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w dniu

20 października 2009 roku poprzez zawarcie umowy kredytu na podstawie sfałszowanych dokumentów potwierdzających tożsamość kredytobiorcy. W dniu

4 lipca 2013 roku, w ramach prowadzonego postępowania, dokonano przeszukania pomieszczeń strony pozwanej. Podczas tych czynności ujawniono dokumenty

być uważany za bezwzględnie wiążący, niezależnie od okoliczności związanych z wysłuchaniem zainteresowanego członka spółdzielni. Przepis ten należy bowiem rozumieć tak, że organ spółdzielni ma obowiązek stworzenia zainteresowanemu członkowi możliwości wypowiedzenia się w sprawie wykluczenia. Traktowanie tego przepisu jako bezwzględnego obowiązku wysłuchania członka spółdzielni mogłoby prowadzić do zupełnie niezamierzonych przez ustawodawcę sytuacji. Dlatego też organ Spółdzielni winien (ma obowiązek) stworzyć tylko członkowi spółdzielni możliwości stawienia się w swej sprawie celem wysłuchania go (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 8 kwietnia 2009r., I ACa 151/09, LEX nr 563070). Analizując zebrany w sprawie materiał dowodowy w postaci dokumentów przedłożonych przez strony, a to m.in. pismo pozwanej Spółdzielni z dnia 2 lipca 2013 roku zawiadamiające powoda o terminie posiedzenia Rady Nadzorczej oraz pismo powoda z dnia 8 lipca 2013 roku informujące o niemożności stawiennictwa na tymże posiedzeniu, wskazać należy, iż strona pozwana umożliwiła powodowi przedstawienie wyjaśnień zawiadamiając go o terminie posiedzenia, zaś powód z możliwości tej nie skorzystał. Powód co prawda zwracał się do Rady Nadzorczej o umożliwienie mu przedstawienia uzasadnienia swojego stanowiska na piśmie, nie mniej zdaniem Sądu nie była to okoliczność wiążąca. Zauważyć należy także, że powód zawiadamiając organ Spółdzielni o niemożności wzięcia udziału w posiedzeniu nie przedstawił na tę okoliczność żadnego dowodu. Zaświadczenie o uczestnictwie w zorganizowanym wycieczce przedstawił dopiero w toku prowadzonego postępowania.

Zdaniem Sądu zatem zarzut formalny naruszenia art. 24 § 4 Prawa Spółdzielczego oraz § 16 ust. 3 statutu nie jest na tyle istotny, by uzasadniał ocenę zasadności zaskarżonej uchwały, zasadniczą bowiem kwestią w niniejszej sprawie jest bowiem ocena przyczyn tego wykluczenia.

W tym miejscu wskazać należy, iż Rada Nadzorcza jako podstawy wykluczenia powoda z pozwanej Spółdzielni wskazała § 16 pkt 2 i 3 lit. e) statutu, które stanowią, iż członek powinien być wykluczony ze Spółdzielni, gdy z jego winy dalsze pozostawanie w Spółdzielni nie da się pogodzić z postanowieniami Statutu lub zasadami współzycia społecznego. W szczególności wykluczenie członka może nastąpić jeżeli utrudnia lub uniemożliwia prowadzenie obrad Walnego Zgromadzenia lub nieodpowiednio zachowuje się w stosunku do organów Spółdzielni.

Odnosząc się do pierwszego z zarzutów, które legły u podstaw zaskarżonej uchwały wskazać należy, że postanowienia statutu w tym zakresie zawierają unormowania prawne sprzed nowelizacji ustawy – Prawo spółdzielcze mającej miejsce w 2005 roku. W ówczesnym stanie prawnym wykluczenie członka ze spółdzielni uzasadniało każde zawinione przez niego zachowanie, wskutek którego dalsze pozostawanie członka w spółdzielni nie dało się pogodzić z postanowieniami statutu lub zasadami współzycia społecznego. Wystarczyło zatem najłżejsze nawet zawinienie, aby wykluczyć członka ze spółdzielni. Nowelizacja ograniczyła podstawę wykluczenia określoną w art. 24 § 2 pr. sp. do rażąco niedbałego lub umyślnego zachowania spółdzielcy. Oznacza to, że aby wykluczyć członka ze spółdzielni, musi ona ustalić co najmniej rażące niedbalstwo członka i dysponować dowodami na takie jego zachowanie. W dalszym ciągu przepis pozostawia statutowi bliższe określenie przesłanek wykluczenia. Statut każdej spółdzielni musi jednak uwzględniać wprowadzone nowelizacją ograniczenie podstaw wykluczenia członka (por. Prawo spółdzielcze. Komentarz do zmian wprowadzonych ustawą z dnia 3 czerwca 2005 r. o zmianie ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych oraz niektórych innych ustaw, LEX/el.2005).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy wskazać należy, że w zaskarżonej uchwale Rada Nadzorcza podstaw do wykluczenia powoda

z członkostwa w spółdzielni upatrywała w konkretnych faktach zawartych w bliżej nieokreślonej dokumentacji dotyczącej sytuacji organizacyjnej, prawnej i finansowej spółdzielni oraz wyjaśnieniu członka sporządzonym na piśmie z datą

10 czerwca 2013 roku. Zdaniem Sądu jednakże uzasadnienie uchwały w tym punkcie nie znajduje odniesienia do przesłanek warunkujących wykluczenie

z członkostwa w spółdzielni, a to rażąco niedbałego lub umyślnego zachowania spółdzielcy. Zarzuty te jako zbyt ogólne i nie zawierające dokładnego wskazania zachowania powoda, które skutkować by miało jego wykluczeniem, nie mogły stanowić przyczyn jego wykluczenia z pozwanej Spółdzielni. Wykluczenie ze spółdzielni może zostać dokonane jedynie w przypadku, gdy konkretne zawinione zachowanie członka spółdzielni powoduje,

że jego dalsze pozostawanie w spółdzielni nie da się pogodzić z postanowieniami statutu spółdzielni lub dobrymi obyczajami. Uchwała o wykluczeniu powinna podawać ten powód. Ocena czy to zachowanie członka może stać się podstawą wykluczenia, podlega kontroli sądu. Rolą sądu zaś nie jest ocena całokształtu zachowania się i działalności członka, lecz jedynie zbadanie, czy przyczyny podane w uchwale istniały i czy wykreślenie z tych właśnie przyczyn nie naruszało przepisów prawa lub postanowień statutu (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 6 czerwca 2006r., I ACa 158/06, LEX nr 217195, wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 7 października 2010r., I ACa 441/10, LEX nr 1120133, wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 29 października 2010r., I ACa 930/10, LEX nr 948557).

Przechodząc do drugiego z zarzutów zawartych w zaskarżonej uchwale, a to mianowicie utrudniania prowadzenia obrad Walnego Zgromadzenia w dniu

18 maja 2013 roku przez Zarząd Krajowej Rady Spółdzielczej wskazać należy, że powód zarzutowi temu zdecydowanie przeczył, przedkładając na dowód powyższego odpis protokołu z obrad Walnego Zgromadzenia Członków pozwanej Spółdzielni,

w którym w punkcie 14 porządku obrad Przewodniczący Walnego Zgromadzenia podziękował uczestnikom za przybycie i spokojny przebieg obrad. Dokument ten, będący zapisem z przebiegu obrad organu pozwanej Spółdzielni, zdaniem Sądu jednoznacznie potwierdza, iż w trakcie obrad w tymże dniu powód nie zachowywał się w sposób wskazany w uzasadnianiu zaskarżonej uchwały.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana zarzucała, iż powód swoim zachowaniem świadomie działał wbrew interesom Spółdzielni, gdyż utrudniał i uniemożliwiał otwarcie i prowadzenie obrad Walnego Zgromadzenia w dniu 18 maja 2013 roku. Takie stanowisko strony pozwanej stoi w sprzeczności z podstawami wykluczenia powoda zawartymi w zaskarżonej uchwale, które wskazują jedynie na utrudnianie prowadzenia tychże obrad. Zakres kognicji sądu badającego powództwo o uchylenie uchwały w przedmiocie wykluczenia ze spółdzielni jest ograniczony do tych tylko przyczyn wykluczenia, które wyraźnie zostały wymienione w treści uchwały. Nie jest dopuszczalne formułowanie przez spółdzielnię w toku postępowania sądowego innych zarzutów które uzasadniać mają zasadność uchwały (tak wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 września 2001r., II CKN 916/00, niepubl., wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2007r., I CSK 335/06, LEX nr 507984, wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 5 grudnia 2012r., I ACa 1114/12, LEX nr 1267298).

Mając na uwadze powyższe okoliczności uchwała nr (...) z dnia 19 lipca 2013 roku podlegała uchyleniu.

Orzeczenie o kosztach oparto o przepis art. 98 § 1 i 3 k.p.c., który stanowi, że strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez adwokata zalicza się wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego adwokata, koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez sąd osobistego stawiennictwa strony.

Zgodnie z art. 27 pkt 8 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz.U. 2010, Nr 90, poz. 594 ze zm.) opłata stała w sprawie o uchylenie uchwały organu spółdzielni wynosi 200 zł.

Zgodnie z § 10 ust. 1 pkt 1) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu koszty zastępstwa wynoszą 180 zł.

Mając zatem na względzie powyższe na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 27 pkt 8 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1) 7 cytowanego wyżej rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zasądzono od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 380 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.